

اصول و روش‌های پژوهش کیفی

www.ketab.ir

تألیف و گردآوری

دکتر سُور پرویزی استاد دانشگاه علوم پزشکی ایران

دکتر محسن ادیب حاج باقری استاد دانشگاه علوم پزشکی کاشان

دکتر مهوش صلصالی استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران

سرشناسه	پرویزی، سرور، ۱۳۳۴ -
عنوان و نام پدیدآور	اصول و روش‌های پژوهش کیفی
مشخصات نشر	تهران: جامعه‌نگر، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	چهارده، ۳۷۸ ص. مصور
شابک	978-600-101-379-9
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبای مختصر
یادداشت	فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی http://opac.nafis.ir قابل دسترسی است.
یادداشت	ایب حاج یاقری، محسن -
یادداشت	صلصالی، مهوش
شناسه افزوده	دانشگاه علوم پزشکی ایران
شماره کتابشناسی ملی	۳۷۷۸۱۷۰

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان می‌باشد. هیچ بخشی از کتاب به هیچ شکلی اعم از فتوکپی یا بازنویسی مطالب درهرگونه رسانه‌یی منجمله کتاب، لوح فشرده و مجلات، بدون اجازه‌ی کتبی ناشر قابل استفاده نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

اصول و روش‌های پژوهش کیفی

تألیف و گردآوری سرور پرویزی؛ محسن ادیب حاج‌یاقری؛ مهوش صلصالی
ناشر جامعه‌نگر با همکاری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
نوبت و سال چاپ اول ۱۳۹۳؛ شمارگان ۵۰۰ نسخه
صفحه‌آرایی تقی‌زاده؛ طرح جلد انوشیروانی
بها ۱۹۹۰۰۰ ریال
شابک ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۱-۳۷۹-۹

نشر جامعه‌نگر

ناشر برگزیده حوزه سلامت (سال ۱۳۹۳)
ناشر برگزیده حوزه جوانان (سال ۱۳۹۳)
ناشر برگزیده کشور (سال ۱۳۹۲)
ناشر برتر دانشگاهی (سال ۱۳۹۱)

دفتر مرکزی نشر جامعه‌نگر

تهران؛ خ انقلاب - مقابل درب اصلی دانشگاه تهران - خ فخر رازی - خ نظری - شماره ۸۴. تلفن: ۶۶۴۹۳۷۱۶ - ۶۶۴۹۴۱۸۷

فروشی اینترنتی: www.fameenegar.com

کتاب‌فروشی‌های معتبر پزشکی سراسر کشور

اهواز؛ رشد - شرق • اردبیل؛ خیم • اراک؛ دانشجو • ارومیه؛ شاهد ایثارگران • اصفهان؛ کیا - یارسا - رازی • بابل؛ علی‌زاده - اندیشه • بجنورد؛ ارسطو • بروجرد؛ ولایت • بندرعباس؛ سروش • بوشهر؛ کتاب‌فروشی عمادی • بیرجند؛ شهر کتاب • تالش؛ جامعه‌نگر • تبریز؛ شیرنگ - بابک • تنکابن؛ میرچی • تهران؛ کلیه کتاب • خرم‌دره؛ معلم • ۲ • خرم‌آباد؛ نشر قلم • رشت؛ دانشگاه آزادیل ملاتشان - ارجمند - مؤده • زابل؛ رازی • زاهدان؛ کالج • زنجان؛ شهر کتاب • ساری؛ هدف - دانشجو • امیرکبیر • مهنان؛ نسیم • اشراف • ۲ • سبزوار؛ نشر ارس • شیراز؛ مرکز کتاب دانشگاه علوم پزشکی شیراز - جمالی • قم؛ فاضل • قزوین؛ حکیم • کاشان؛ خانه کتاب • قوچان؛ نوادین • کرمان؛ پایپروس • کرمانشاه؛ علم و فرهنگ • گرگان؛ جلالی • گناباد؛ کتابستان • لاهیجان؛ مرکز کتاب دانشگاهی • مشهد؛ مجد دانش - نمایندگاه علوم پزشکی جهاد دانشگاهی • همدان؛ روزادینش - دانشجو • یزد؛ خانجانی

فهرست مطالب

پیشگفتار	سیزده
مبانی فلسفی و نظری پژوهش‌های کیفی ۱	۴
تاریخچه‌ی پژوهش کیفی	۴
راه‌های دانستن و منابع دانش	۴
سنت	۵
تخصص	۵
تجربه شخصی	۵
آزمایش و خطا	۶
استدلال منطقی	۶
شهود	۶
الگوگیری	۷
پژوهش نظام‌دار	۷
الگوهای دانش در پرستاری	۷
علم تجربی	۷
علم اخلاق	۷
علم شخصی	۷
علم زیبایی‌شناسی	۸
پارادایم‌های پژوهش	۸
پارادایم پوزیتیویستی و ناتورالیستی	۸
روش علمی و پژوهش‌های کمی	۹
روش‌های ناتورالیستی و پژوهش‌های کیفی ۱۰	۱۰
پیامدهای پارادایم‌ها	۱۱
معنای علم	۱۱
رابطه تئوری و پژوهش	۱۲
اصول اولیه پژوهش در پرستاری	۱۲
منابع و مآخذ	۱۳
کلیات پژوهش‌های کیفی ۱۵ ۲	۱۶
ویژگی‌های مشترک پژوهش‌های کیفی	۱۶
انتخاب روش پژوهش	۱۷
مرور بر متون و منابع	۱۸
روشن‌سازی اعتقادات پژوهشگر	۲۰
نمونه‌گیری (انتخاب شرکت‌کنندگان در پژوهش‌های کیفی)	۲۰
انواع نمونه‌گیری در پژوهش کیفی	۲۱
روش ساده	۲۱
روش گلوله برف	۲۱
نمونه‌گیری مبتنی بر هدف	۲۱
نمونه‌گیری با حداکثر تنوع	۲۲
نمونه‌گیری متجانس	۲۲
نمونه‌گیری از موارد حاشیه‌ای	۲۲

۳۶	فوائد گروه اسمی	۲۲	نمونه‌گیری اکید
۳۶	محدودیت‌های گروه اسمی	۲۲	نمونه‌گیری از موارد شاخص
۳۶	چگونگی آماده‌سازی	۲۲	نمونه‌گیری از افراد مهم
۳۶	هدایت جلسه	۲۲	نمونه‌گیری بر مبنای تئوری
۳۸	استفاده از متون و شرح حال‌ها	۲۲	نمونه‌گیری از موارد تأییدکننده و ردکننده
۳۸	مشاهده	۲۲	نمونه‌گیری براساس یک معیار
۳۸	روش‌های مشاهده	۲۳	حجم نمونه در مطالعات کیفی
۳۸	روش صرفاً مشاهده‌گر	۲۳	هدف از نمونه‌گیری
۳۸	ناظر به‌عنوان شرکت‌کننده	۲۳	نوع نمونه‌گیری
۳۸	شرکت‌کننده به‌عنوان ناظر	۲۳	حجم نمونه در انواع مطالعات
۳۹	شرکت‌کننده کامل	۲۴	حجم نمونه در مطالعات مرکب کمی و کیفی
۳۹	استفاده از یادداشت‌های عرصه	۲۴	به اشباع رسیدن داده‌ها
۳۹	مدیریت و رفتار با داده‌ها	۲۴	فرایند نمونه‌گیری در پژوهش کیفی
۴۱	تجزیه و تحلیل داده‌ها	۲۴	انتخاب محیط و شرایط جمع‌آوری اطلاعات
۴۲	مرحله توصیف	۲۵	روش‌های تولید و جمع‌آوری داده
۴۲	مرحله تحلیل	۲۵	مصاحبه
۴۲	مرحله تفسیر	۲۶	مصاحبه در پژوهش کیفی
۴۳	ارزیابی داده‌های کیفی	۲۶	تهیه راهنمای مصاحبه
۴۴	مقبولیت	۲۶	گام اول: طرح پرسش پژوهش
۴۴	درگیری طولانی‌مدت و مشاهده مداوم	۲۶	گام دوم: نوشتن پرسش‌ها
۴۴	تلفیق در پژوهش	۲۷	تأثیر نوع مصاحبه بر پرسش‌ها
۴۵	بازنگری ناظرین	۲۸	شکل پرسش‌ها
۴۵	مقبولیت پژوهشگر	۲۸	سازماندهی و تنظیم راهنمای مصاحبه
۴۵	تفکر عمیق و بازاندیشی	۲۸	مصاحبه و بحث گروهی
۴۶	همسانی	۲۹	پیشینه و هدف بحث و مصاحبه گروهی
۴۶	جستجو برای شواهد مغایر	۳۰	نمونه‌گیری برای مصاحبه و بحث گروهی
۴۷	قابلیت تأیید	۳۰	برنامه‌ریزی و هدایت بحث گروهی
۴۷	بازنگری مشارکت‌کنندگان	۳۱	تجزیه و تحلیل متن و مصاحبه گروهی
۴۷	انتقال‌پذیری و تناسب		اصول اساسی در یادداشت‌برداری
۴۸	تضمینی از یک رساله	۳۲	مصاحبه گروهی
۵۰	خلاصه فصل	۳۲	مزایا و محدودیت‌های مصاحبه گروهی
۵۰	منابع و مأخذ	۳۳	روش دلفی
		۳۴	مراحل دلفی
		۳۴	دلفی تاریخی
		۳۵	مشکلات و محدودیت‌های روش دلفی
		۳۵	روش گروه اسمی
		۳۶	مراحل کار در روش گروه اسمی

۳

اخلاق در پژوهش کیفی ۵۳

۵۴	مقدمه
۵۴	اصول اساسی اخلاق پژوهش کیفی
۵۴	اصل عدم عسر و حرج

۱۰۸	پدیده‌شناسی نمودها
۱۰۸	پدیده‌شناسی ساختار
۱۰۸	پدیده‌شناسی کاهشی
۱۰۸	پدیده‌شناسی تفسیری
۱۰۹	انتخاب پدیده‌شناسی به‌عنوان روش پژوهش
۱۰۹	پیش‌فرض‌های فلسفی پدیده‌شناسی
۱۰۰	مراحل اصلی روش پژوهش پدیده‌شناسی
۱۱۰	(۱) تولید اطلاعات
۱۱۰	انتخاب شرکت‌کنندگان
۱۱۰	جمع‌آوری داده‌ها
۱۱۱	رفتار با داده‌ها
۱۱۱	(۲) تجزیه و تحلیل داده‌ها
۱۱۲	مواجهه اولیه
۱۱۲	تشخیص و برجسته‌زدن به مضمون
۱۱۲	لیست‌کردن و خوشه‌بندی مضمون
۱۱۲	ایجاد یک جدول خلاصه‌سازی
۱۱۳	(۳) تلفیق موردها
۱۱۳	مثالی برای مراحل تجزیه و تحلیل
۱۱۴	مرحله اول
۱۱۵	مرحله دوم
۱۱۵	مرحله سوم
۱۱۵	مرحله چهارم
۱۱۵	(۴) نگارش و توصیف پدیده
۱۱۶	نقش پژوهشگر در پژوهش پدیده‌شناسی
۱۱۷	ملاحظات اخلاقی
۱۱۷	مرور بر مطالعات گذشته
۱۱۷	قابلیت اعتماد، دلالت و صحت داده‌ها
۱۱۷	راهنمای نقد پژوهش پدیده‌شناسی
۱۱۹	دو مثال از پدیده‌شناسی
۱۳۶	منابع

✓ روش پژوهش گراند تئوری ۱۳۹

۱۴۰	مقدمه
۱۴۰	ریشه‌های گراند تئوری
۱۴۱	تعامل نمادین، خاستگاه نظری گراند تئوری
۱۴۱	ویژگی‌های اساسی روش گراند تئوری
۱۴۲	ماهیت گراند تئوری

۵۵	اصل سودمندی و عدالت
۵۷	اصل برخورداری از حق انتخاب
۵۷	اصل محرمانه و ناشناس ماندن
۵۸	اصل رضایت آگاهانه
۶۱	چک‌لیست اخلاق پژوهش
۶۱	نمونه فرم رضایت آگاهانه
۶۲	منابع

۴ تلفیق در پژوهش

۶۵	معنا و مفهوم تلفیق در پژوهش
۶۶	انواع تلفیق در پژوهش
۶۹	تلفیق داده‌ها
۷۱	تلفیق نظریه‌ها
۷۱	تلفیق روش‌های مختلف
۸۷	تلفیق پژوهشگران
۸۸	تلفیق چندگانه
۸۸	تلفیق آماری
۸۹	دشواری‌های تلفیق در پژوهش
۹۰	خلاصه فصل
۹۱	منابع

۵ تحلیل محتوا

۹۳	تاریخچه تحلیل محتوا
۹۴	تحلیل محتوا چیست؟
۹۶	مفاهیم اصلی تحلیل محتوا
۹۸	انواع تحلیل محتوا
۹۸	رویکردهای تحلیل محتوای کیفی
۱۰۰	خلاصه فصل
۱۰۱	منابع

۶ پدیده‌شناسی

۱۰۳	مقدمه
۱۰۴	تعریف پدیده‌شناسی
۱۰۴	ریشه‌های پدیده‌شناسی
۱۰۵	فرایندهای اساسی در پدیده‌شناسی
۱۰۶	پدیده‌شناسی توصیفی
۱۰۷	پدیده‌شناسی جوهره‌ها
۱۰۸	

قومیت‌نگاری ۱۸۷

۱۸۹	پیشینه قومیت‌نگاری
۱۹۰	ویژگی‌های اساسی قومیت‌نگاری
۱۹۲	انتخاب قومیت‌نگاری به‌عنوان روش پژوهش
۱۹۲	انتخاب قومیت‌نگاری به‌عنوان روش پژوهش
۱۹۳	تفسیر انواع روش‌های قومیت‌نگاری
۱۹۳	نقش پژوهشگر
۱۹۴	دستیابی
۱۹۴	همکاری مشارکت‌کنندگان
۱۹۶	پرسش‌های قومیت‌نگاری
۱۹۶	ثبت اطلاعات در پژوهش‌های قومیت‌نگاری
۱۹۸	مشاهدات توصیفی
۱۹۸	تحلیل میدانی
۱۹۹	مشاهدات متمرکز
۱۹۹	تحلیل طبقه‌بندی
۱۹۹	تحلیل جامع
۱۹۹	یافتن تم‌های فرهنگی
۱۹۹	تهیه فهرست اطلاعات فرهنگی
۲۰۰	تفسیر یافته‌ها
۲۰۰	نگارش یافته‌ها
۲۰۰	نکات اخلاقی
۲۰۱	راه‌نمای نقد پژوهش قومیت‌شناسی
	تمرکز، روش، نمونه‌گیری، جمع‌آوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل، دقت و صحت داده‌ها، یافته‌ها، نتایج
۲۰۱	بررسی یک مقاله قومیت‌نگاری
۲۰۳	مثالی از پژوهش قومیت‌نگاری
۲۰۹	خلاصه فصل
۲۰۹	منابع و مآخذ

پژوهش تاریخی ۲۱۱

۲۱۲	پژوهش تاریخی
۲۱۲	پژوهش تاریخی و پرستاری
۲۱۲	روش پژوهش تاریخی
۲۱۴	پیشینه فلسفی پژوهش تاریخی
۲۱۴	تاریخ‌گفتاری
۲۱۴	ویژگی‌های اساسی پژوهش تاریخی
۲۱۵	تاریخ‌نگاری به‌عنوان روش

۱۴۴	انتخاب گراند تئوری به‌عنوان روش پژوهش
۱۴۵	اجزا و مراحل پژوهش به روش گراند تئوری
۱۴۵	پرسش پژوهش
۱۴۶	نمونه‌گیری
۱۴۶	نقش پژوهشگر
۱۴۷	جمع‌آوری داده‌ها
۱۴۷	رفتار با داده‌ها
۱۴۷	تحلیل داده‌ها
۱۴۷	شکل‌گیری مفهوم
۱۴۸	کدگذاری
۱۴۸	کدگذاری باز
۱۴۹	کدگذاری محوری
۱۵۰	کدگذاری انتخابی
۱۵۱	دو طرح برای تحلیل داده‌ها
۱۵۳	طبقه مرکزی و یافتن طبقه مرکزی
۱۵۴	توسعه مفهوم
۱۵۴	کاستن
۱۵۴	نمونه‌گیری انتخابی از متون
۱۵۴	نمونه‌گیری انتخابی از داده‌ها
۱۵۵	پدیدارشدن متغیرهای اساسی
۱۵۵	اصلاح و تکمیل مفهوم
۱۵۵	کدگذاری تئوریک
۱۵۵	یادآورنویسی
۱۵۵	نوشتن گزارش پژوهش
۱۵۵	ملاحظات اخلاقی
۱۵۶	ارزیابی گراند تئوری‌ها
	راه‌نمای نقد پژوهش‌های انجام‌شده
۱۵۷	به روش گراند تئوری
	مثالی از تحلیل داده‌ها در گراند تئوری
۱۵۸	با استفاده از روش شش مرحله‌ای
۱۵۸	مرحله کدگذاری خط به خط
۱۵۸	مرحله خلاصه‌سازی کدها
۱۵۹	مرحله طبقه‌بندی یا خلق مفاهیم
۱۵۹	مرحله ایجاد طبقات فرعی
۱۶۲	مرحله برقراری ارتباط بین طبقه‌بندی‌ها
۱۶۳	مرحله ایجاد طبقه مرکزی
۱۶۵	مثال‌هایی از روش پژوهش گراند تئوری
۱۸۶	منابع

۲۶۷	متدولوژی‌های اقدام‌پژوهی تکنیکی	۲۱۶	مراحل پژوهش تاریخی
۲۷۱	متدولوژی‌های اقدام‌پژوهی عملی	۲۱۶	تمرکز بر یک موضوع برای پژوهش تاریخی
۲۷۳	متدولوژی اقدام‌پژوهی آزادی‌بخش	۲۱۶	انتخاب عنوان
۲۷۵	سایر متدولوژی‌های اقدام‌پژوهی	۲۱۷	مرور مطالعات
۲۷۷	مقایسه متدولوژی‌های اقدام‌پژوهی	۲۱۷	رفتار با اطلاعات
۲۷۷	ملاحظات اخلاقی	۲۱۷	تعیین منابع
۲۷۷	مزایا و محدودیت‌های اقدام‌پژوهی	۲۱۸	منابع اولیه یا دست اول
۲۷۸	توانایی پژوهشگر برای اقدام‌پژوهی	۲۱۸	منابع ثانویه یا دست دوم
۲۷۸	نمونه‌یی از اقدام‌پژوهی	۲۱۹	ارزیابی اطلاعات تاریخی
۲۷۹	خلاصه فصل	۲۲۰	تجزیه و تحلیل داده‌ها
۲۷۹	منابع و مآخذ	۲۲۰	تفسیر یافته‌ها
۲۸۱	نمونه‌ی یک پروپوزال اقدام‌پژوهی	۲۲۱	اخلاق پژوهش تاریخی
		۲۲۱	نقد پژوهش تاریخی
		۲۲۳	بررسی مقاله مبتنی بر پژوهش تاریخی
		۲۳۲	منابع

نوشتن طرح پژوهش کیفی ۲۹۵ ۱۲

۲۹۶	محتوای طرح پژوهش	۲۳۳	مطالعه‌ی موردی
۲۹۷	جذب گرانت‌های پژوهشی	۲۳۶	زمینه‌های بررسی در مطالعه موردی
۲۹۸	اجزای طرح پژوهش	۲۳۶	تحلیل، مقایسه و تعمیم در مطالعه موردی
۲۹۸	روی جلد و خلاصه پژوهش	۲۳۷	انتخاب مورد
۲۹۸	عنوان	۲۳۷	ساختار مطالعه‌ی موردی
۲۹۸	مقدمه	۲۳۷	نقل داستان
۲۹۹	بیان مسئله	۲۳۷	منابع و مآخذ
۲۹۹	مرور متون	۲۳۹	اقدام‌پژوهی
۳۰۰	هدف	۲۴۱	تعریف اقدام‌پژوهی
۳۰۰	مثال هدف پژوهش	۲۴۲	تاریخچه اقدام‌پژوهی
۳۰۰	روش پژوهش	۲۴۲	اقدام‌پژوهی و تحقیق کاربردی
۳۰۰	نمونه‌ها و نمونه‌گیری	۲۴۲	پارادایم تحقیق اقدام‌پژوهی
۳۰۰	انتخاب محیط	۲۵۰	سنت‌های اقدام‌پژوهی
۳۰۱	زمان‌بندی	۲۵۷	انواع اقدام‌پژوهی
۳۰۱	بودجه‌بندی	۲۵۷	اقدام‌پژوهی تکنیکی
۳۰۱	محدودیت پژوهش	۲۵۹	اقدام‌پژوهی عملی
۳۰۲	اخلاق پژوهش	۲۵۹	اقدام‌پژوهی آزادی‌بخش
۳۰۲	پیوست‌ها	۲۶۰	مقایسه سنت‌های اقدام‌پژوهی
۳۰۳	چک‌لیست نقد طرح پژوهش	۲۶۰	مراحل و روش‌های اجرا در اقدام‌پژوهی
۳۰۴	خلاصه فصل	۲۶۶	متدولوژی‌های اقدام‌پژوهی
۳۰۵	منابع و مآخذ		
۳۰۵	مثال طرح پژوهش تاریخی		

۳۴۷	(۷) تحلیل اطلاعات	۳۲۳	شناخت مخاطب
۳۴۷	تخمین یک شدت اثر سرجمع شده	۳۲۴	بخش‌های اصلی پژوهش کیفی
۳۴۸	محاسبه واریانس معیار سرجمع شده	۳۲۷	مقدمه
۳۴۸	محاسبه فاصله اطمینان معیار سرجمع	۳۲۷	مروری بر مطالعات قبلی
۳۴۸	آزمون یکنواختی	۳۲۸	مواد و روش‌ها
۳۴۹	انتخاب مدل تجزیه و تحلیل	۳۲۸	نحوه انتخاب شرکت‌کنندگان
۳۵۰	تفاسیر نظری	۳۲۹	روش‌های جمع‌آوری داده‌ها
۳۵۰	موضوعات متدولوژیک	۳۳۰	روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
۳۵۳	مخاطرات بالقوه اعتبار خارجی	۳۳۱	نحوه اطمینان از صحت پژوهش
۳۵۳	تشخیص عدم تجانس	۳۳۲	اخلاق پژوهش
۳۵۴	(۸) نگارش فراتحلیل	۳۳۳	یافته‌ها
۳۵۴	سودمندی‌های فراتحلیل	۳۳۳	بحث
۳۵۵	فراتحلیل کیفی: متاستز	۳۳۵	نتیجه‌گیری
۳۵۵	کاربرد فراتحلیل کیفی	۳۳۵	چکیده مقاله
	موضوعات فلسفی و روش‌شناسی	۳۳۶	ارایه نتایج مطالعه کیفی بر کنفرانس
۳۵۶	در فراتحلیل کیفی	۳۳۶	آمادگی برای ارایه شفاهی (سخنرانی)
۳۵۶	مراحل فراتحلیل کیفی	۳۳۷	آمادگی برای ارایه پوستر
۳۵۶	تنظیم و سازماندهی مسأله	۳۳۷	خاتمه
۳۵۶	طراحی مطالعه	۳۳۷	خلاصه فصل
۳۵۶	چه چیزی را داده تلقی کنیم؟	۳۳۷	منابع و مأخذ
۳۵۶	چگونه نمونه‌گیری کنیم؟		
۳۵۷	توجه به نتیجه؟	۳۳۹	۱۴ فراتحلیل
۳۵۷	جستجوی منابع به‌دنبال داده	۳۴۰	مقدمه
۳۵۷	ارزیابی کیفی مطالعات	۳۴۰	فراتحلیل کمی
۳۵۷	استخراج و کدگذاری داده‌ها	۳۴۰	سابقه تاریخی
۳۵۷	توجه به شرایط	۳۴۱	فراتحلیل چه موقعی سودمند است؟
۳۵۸	تجزیه و تحلیل و تفسیر داده‌ها	۳۴۲	مراحل فراتحلیل کمی
۳۶۰	نوشتن فراتحلیل کیفی (متاستز)	۳۴۲	(۱) تعریف و سازماندهی کردن مسأله
۳۶۰	پژوهشگر فراتحلیلگر کیفی کیست؟	۳۴۲	(۲) طراحی مطالعه فراتحلیل و
۳۶۱	نتیجه‌گیری	۳۴۳	تعیین مطالعات قابل پذیرش
۳۶۱	راهنمای نقد مطالعات فراتحلیل کمی و کیفی	۳۴۳	(۳) جستجو برای یافتن مطالعات مربوط
۳۶۲	مثال فراتحلیل	۳۴۳	(۴) بررسی کیفیت مطالعات
۳۶۲	خلاصه فصل		(۵) استخراج و کدگذاری داده‌ها
۳۶۹	منابع و مأخذ	۳۴۴	برای تجزیه و تحلیل
			(۶) بررسی و اندازه‌گیری کمی ویژگی‌های
۳۷۱	پیوست‌ها	۳۴۵	مطالعات براساس معیار مشترک
۳۷۲	واژه‌نامه‌ی توصیفی	۳۴۵	آماره اندازه اثر
۳۷۵	نمایه‌ی فارسی	۳۴۶	آماره همبستگی (r)

پیشگفتار

پژوهش بایه و اساس تصمیم‌گیری‌ها و حل مشکلات بشر بوده است و نقش آن در تولید دانش و توسعه فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی جوامع بر کسی پوشیده نیست. هدف از پژوهش رسیدن به حقیقت است؛ به عبارت دیگر پژوهش کوششی سازمان‌یافته است که پژوهشگر با در روشن‌سازی حقیقت یک موضوع یاری می‌کند. پژوهش‌های علمی به‌طور سنتی از روش‌های کمی استفاده می‌کنند. این روش‌ها مبتنی بر اندازه‌گیری، تجزیه و تحلیل، تکرار و کاربرد دانش به‌دست‌آمده است. با وجود پیشرفت‌های زیادی که به‌کمک روش‌های پژوهش کمی در عرصه‌ی علم و تکنولوژی حاصل شده است، همچنان پژوهشگران و دانشمندان با پدیده‌هایی مواجهند که قابل اندازه‌گیری نیستند. ناتوانی روش‌های کمی در اندازه‌گیری برخی از پدیده‌ها، یا رضایت‌بخش نبودن نتایج حاصل از این اندازه‌گیری‌ها باعث شده که دانشمندان و پژوهشگران توجه خود را به شیوه‌های

دیگری برای مطالعه پدیده‌های انسانی معطوف دارند. از این رو در طول دو دهه‌ی گذشته روش‌های پژوهش کیفی به‌عنوان راهی برای کشف و تولید دانش به‌طور روزافزون توسعه یافته و مورد پذیرش قرار گرفته‌اند.

پژوهش‌های کشور ما نیز طی سال‌های اخیر، تمایل زیادی برای استفاده از این روش‌ها نشان داده‌اند، ولی فقدان منابع فارسی مناسب به‌عنوان عامل محدودکننده‌ی به‌شمار می‌رود. مؤلفان کوشیده‌اند تا گامی هرچند ناچیز در تسهیل این راه برداشته و با استفاده از آخرین منابع موجود مجموعه‌ای فراهم آورند تا ضمن آشناسازی خواننده با مبانی، اهداف و روش‌های پژوهش کیفی، بتواند راهنمای کاربردی پژوهشگرها باشد.

گرچه گستره دایره پژوهش‌های کیفی بسیار فراتر از بضاعت ما بوده است، این کتاب می‌تواند منبع مفیدی برای استفاده‌ی دانشجویان و پژوهشگرهای کارشناسی‌ارشد، دکترا و پژوهشگران علوم انسانی بهداشتی باشد.